EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 06 15
COM(2012) 292 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Pirmoji 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 764/2008, nustatančio procedūras, susijusias su tam tikrų nacionalinių techninių taisyklių taikymu kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamiems gaminiams, ir panaikinančio Sprendimą Nr. 3052/95/EB, taikymo ataskaita

(Tekstas svarbus EEE)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Pirmoji 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 764/2008, nustatančio procedūras, susijusias su tam tikrų nacionalinių techninių taisyklių taikymu kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamiems gaminiams, ir panaikinančio Sprendimą Nr. 3052/95/EB, taikymo ataskaita

(Tekstas svarbus EEE)

TURINYS

1. ĮŽANGA 4
2. PAGRINDINIAI FAKTAI 4
2.1. Abipusio pripažinimo principas 5
2.2. Reglamentas (EB) Nr. 764/2008 5
3. REGLAMENTO (EB) Nr. 764/2008 TAIKYMAS 2009–2012 M. 7
3.1. Gaminių kontaktinių centrų (GKC) steigimas 7
3.2. Gaminių sąrašo sudarymas 7
3.3. Valstybių narių pranešimai 7
3.4. Metinės valstybių narių ataskaitos 9
3.5. Patariamojo komiteto dėl abipusio pripažinimo posėdžiai 10
4. INFORMACIJOS SKLAIDA 10
4.1. Rekomendaciniai dokumentai 11
4.2. Laisvą prekių judėjimą reglamentuojančių Sutarties nuostatų taikymo vadovas 11
4.3. Konferencijos, seminarai ir apskritojo stalo diskusijos 11
5. REGLAMENTO LAIKYMASIS 12
6. IŠVADOS 12

1. ĮŽANGA

Pagal Reglamento (EB) Nr. 764/2008[1] (toliau – Abipusio pripažinimo reglamentas arba Reglamentas) 12 straipsnio 3 dalį Komisija turi reguliariai peržiūrėti šio teisės akto taikymą.

Šioje pirmojoje Komisijos ataskaitoje dėl Abipusio pripažinimo reglamento taikymo deramai atsižvelgiama į iki šiol įvykusių trijų patariamojo komiteto dėl abipusio pripažinimo posėdžių rezultatus[2], pagal Reglamento 6 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnio 2 dalį Komisijai pateiktus valstybių narių pranešimus, pagal Reglamento 12 straipsnio 1 dalį Komisijai pateiktose metinėse valstybių narių ataskaitose išdėstytą informaciją[3], nacionalinių gaminių kontaktinių centrų (toliau – GKC) pateiktus duomenis[4], konkrečius suinteresuotųjų šalių pateiktus duomenis ir Komisijos gautus skundus, peticijas ir Parlamento narių klausimus, susijusius su šia sritimi.

Nesuderintoje srityje Reglamentu apibrėžiamos, viena, nacionalinės valdžios institucijų ir, kita, įmonių, pageidaujančių vienoje valstybėje narėje parduoti gaminius, kuriais teisėtai prekiaujama kitoje valstybėje narėje, teisės ir įsipareigojimai, kai kompetentingos institucijos, remdamosi nacionalinėmis techninėmis taisyklėmis, ketina imtis ribojamųjų priemonių dėl gaminio. Iš esmės laikoma, kad šis teisės aktas yra naudingas ir juo prisidėta išsamiau informuojant apie abipusio pripažinimo principą. Reglamentu palengvinta našta, tenkanti ekonominės veiklos vykdytojams, į tam tikrą valstybę narę įvežantiems gaminius, kuriais jau teisėtai prekiaujama kitoje valstybėje narėje.

Iš ataskaitos matyti, kad Reglamentas iš esmės yra pakankamai veiksmingas ir kad šiuo metu jo keisti nereikia. Joje taip pat atskleidžiama, kad sunkumų dažniausiai kyla taikant Reglamentą tam tikrų konkrečių gaminių kategorijų atžvilgiu.

2. PAGRINDINIAI FAKTAI

ES tebėra daug laisvą prekių judėjimą varžančių techninių kliūčių. Šios kliūtys atsiranda, kai nacionalinės valdžios institucijos taiko nacionalines taisykles, kuriomis nustatomi reikalavimai (pvz., susiję su gaminio paskirtimi, forma, dydžiu, svoriu, sudėtimi, pateikimu, ženklinimu ar pakavimu), keliami gaminiams, kurių kilmės šalis yra kita valstybė narė, kurioje jie teisėtai gaminami ir (arba) parduodami. Jei šiomis taisyklėmis neįgyvendinami ES antrinės teisės aktai, jos laikomos techninėmis kliūtimis ir joms taikomi SESV 34 ir 36 straipsniai. Taip yra net tada, kai šios taisyklės vienodai taikomos visiems, tiek iš kitų šalių įvežamiems, tiek vietiniams gaminiams.

---

1 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 764/2008, nustatantis procedūras, susijusias su tam tikrų nacionalinių taisyklių taikymu kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamiems gaminiams, ir panaikinantis Sprendimą Nr. 3052/95/EB (Tekstas svarbus EEE), OL L 218, 2008 8 13, p. 21–29.

2 Šie trys posėdžiai įvyko atitinkamai 2009 m. kovo 4 d., 2010 m. lapkričio 19 d. ir 2011 m. lapkričio 30 d.

3 Šios ataskaitos apima laikotarpį nuo 2009 m. gegužės 13 d. (nuo Abipusio pripažinimo reglamento taikymo pradžios) iki 2011 m. gruodžio 31 d.

4 GKC buvo įsteigti remiantis Reglamento 9 straipsniu, o jų užduotys aptartos 10 straipsnyje.

2.1. Abipusio pripažinimo principas

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika[5] pagrįstas abipusio pripažinimo principas yra viena iš priemonių užtikrinti laisvą prekių judėjimą vidaus rinkoje. Abipusio pripažinimo principas taikomas gaminiams, kuriems netaikomi ES derinamieji teisės aktai, taip pat gaminių aspektams, kurie nepatenka į tokių teisės aktų taikymo sritį.

Pagal abipusio pripažinimo principą vidaus rinkoje tebegalioja skirtingos nacionalinės techninės taisyklės. Tačiau iš esmės valstybė narė negali savo teritorijoje drausti prekybos prekėmis, kurios teisėtai gaminamos ir (arba) parduodamos kitoje valstybėje narėje, net jeigu tos prekės pagamintos laikantis kitokių techninių ar kokybės reikalavimų, nei taikomi tos šalies prekėms. Valstybės narės gali nukrypti nuo šio principo ir imtis priemonių, kuriomis būtų draudžiamas arba, taikant labai griežtas sąlygas, ribojamas tokių prekių patekimas į šalies rinką.

Taigi, abipusio pripažinimo principą, kuriuo vadovaujamasi nesuderintoje srityje, sudaro taisyklė ir išimtis:

- bendroji taisyklė – nors paskirties valstybėje narėje galioja nacionalinė techninė taisyklė, kitoje valstybėje narėje teisėtai pagamintiems ir (arba) parduodamiems gaminiams taikoma SESV įtvirtinta pagrindinė teisė į laisvą judėjimą;

- išimtis – kitoje valstybėje narėje teisėtai pagamintiems ir (arba) parduodamiems gaminiams ši teisė netaikoma, jei paskirties valstybė narė gali įrodyti, kad ji privalo šiems gaminiams taikyti savo techninę taisyklę remdamasi SESV 36 straipsnyje pateiktais motyvais (visuomenės dorovės arba visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos sumetimais ir pan.) arba Teismo praktikoje nustatytais privalomais reikalavimais ir laikydamasi proporcingumo principo.

2.2. Reglamentas (EB) Nr. 764/2008

Dar neseniai svarbi problema, kliudanti įgyvendinti abipusio pripažinimo principą, buvo teisinio aiškumo dėl prievolės įrodyti trūkumas. Tai buvo viena iš priežasčių, paskatinusių priimti Reglamentą (EB) Nr. 764/2008, nustatantį procedūras, susijusias su tam tikrų nacionalinių techninių taisyklių taikymu kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamiems gaminiams, ir panaikinantį Sprendimą Nr. 3052/95/EB.

Šiuo Reglamentu neapimama visa abipusio pripažinimo principo taikymo sritis, tačiau to ir nebuvo siekiama. Vietoj to juo nustatomos taisyklės ir procedūros, kurių turi laikytis valstybės narės kompetentingos institucijos, pagal nacionalines technines taisykles priimdamos arba ketindamos priimti sprendimą, kuris kliudytų laisvai judėti

---

[5] Šis principas buvo suformuluotas garsiajame Teisingumo Teismo 1979 m. vasario 20 d. *Cassis de Dijon* sprendime (1979 m. vasario 20 d. sprendimas *Rewe-Zentral*, 120/78, Rink. p. 649) ir dėl jo keitėsi prekių vidaus rinka. Iš pradžių šis principas Teisingumo Teismo praktikoje nebuvo atskirai minimas, tačiau dabar jis yra visiškai pripažintas (žr., pavyzdžiui, 2009 m. vasario 10 d. sprendimo Komisija prieš Italiją, C-110/05, Rink. p. I-519, 34 punktą).

gaminiui, kuris teisėtai parduodamas kitoje valstybėje narėje ir kuriam taikomas SESV 34 straipsnis.

Todėl nacionalinės valdžios institucijos privalo taikyti Reglamentą, jei administracinis sprendimas, kurį ketinama priimti, yra:

(1) susijęs su kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamu gaminiu;

(2) susijęs su gaminiu, kuriam netaikomi suderinti ES teisės aktai;

(3) skirtas ekonominės veiklos vykdytojams;

(4) pagrįstas technine taisykle ir

(5) kuriuo tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama, kad gaminys būtų:

(a) uždraustas pateikti rinkai;

(b) pakeistas arba papildomai bandomas prieš jį pateikiant rinkai arba išlaikant rinkoje; arba

(c) pašalintas iš rinkos.

Pagal šį Reglamentą prievolė įrodyti tenka nacionalinės valdžios institucijoms, ketinančioms neleisti gaminiui patekti į rinką. Jos privalo raštu nurodyti tikslią techninę arba mokslinę priežastį, kodėl ketina neleisti gaminiui patekti į šalies rinką. Ekonominės veiklos vykdytojui suteikiama galimybė apginti savo poziciją ir pateikti tvirtų argumentų kompetentingoms valdžios institucijoms.

Kiekvienoje valstybėje narėje įsteigiant vieną ar keletą gaminių kontaktinių centrų, Reglamentu taip pat sumažintas pavojus įmonėms, kad jų gaminiai nepateks į paskirties valstybės narės rinką.

Reglamentas remiasi dvejopu požiūriu, pagal kurį skaidrumas derinamas su veiksmingumu: informacijos, kuria keičiasi įmonės ir nacionalinės valdžios institucijos, skaidrumas ir veiksmingumas, vengiant bet kokio patikrinimų ar bandymų dubliavimosi. Prevencinį įmonių ir administracijų dialogą galima laikyti pagrindiniu Reglamento mechanizmu – jo metu visapusiškai naudojamasi priemonėmis, skirtomis užkirsti kelią kliūtims laisvam judėjimui ir taikiai bei veiksmingai pašalinti šioje srityje atsiradusias kliūtis.

Pagrindinė Abipusio pripažinimo reglamento vertė iš esmės yra tai, kad šiuo teisės aktu sumažintos su informacija susijusios sąnaudos (pavyzdžiui, padarius nacionalines technines taisykles prieinamesnėmis MVĮ) ir taip sudarytos palankesnės sąlygos naudotis laisvu prekių judėjimu ir abipusiu pripažinimu[6].

Abipusio pripažinimo reglamentas taikomas visose 27 valstybėse narėse. Rengiant šią ataskaitą jis dar nebuvo priimtas pagal EEE susitarimą. Nors abipusio pripažinimo principas

[6] Daugiau žr. Pelkmans, J. „Abipusis pripažinimas: priežastys, logika ir taikymas ES vidaus prekių rinkoje“. Darbas pristatytas 2010 m. kovo 24–26 d. vykusiame 12-ajame Travemiundės simpoziume *Oekonomische Analyse des Europarechts: Primaerrecht, Sekundaerrecht und die Rolle des EuGH*.

taip pat taikomas ES ir Turkijos santykiuose[7], Abipusio pripažinimo reglamentas šiuo atveju negalioja[8].

3. REGLAMENTO (EB) NR. 764/2008 TAIKYMAS 2009–2012 M.

Nagrinėjamuoju laikotarpiu Komisija stebėjo Reglamento taikymą valstybėse narėse naudodamasi daugiausia, tačiau ne vien tik, valstybių narių pateiktais pranešimais ir ataskaitomis. Ji taip pat rengė Patariamojo komiteto posėdžius.

Komisija taip pat ėmėsi konkrečių veiksmų siekdama geriau informuoti visuomenę apie abipusio pripažinimo principą ir Abipusio pripažinimo reglamentą bendrojoje rinkoje.

3.1. Gaminių kontaktinių centrų (GKC) steigimas

9 straipsnio 1 ir 2 dalyse, atitinkamai, nustatyta, kad valstybės narės privalo paskirti GKC, o Komisija privalo paskelbti bei nuolat atnaujinti sąrašą su jų kontaktiniais duomenimis.

3.2. Gaminių sąrašo sudarymas

Pagal 12 straipsnio 4 dalį reikalaujama, kad Komisija paskelbtų nebaigtinį gaminių, kuriems netaikomi ES derinamieji teisės aktai, sąrašą.

GKC kontaktiniai duomenys buvo paskelbti Oficialiajame leidinyje[9]. Dabar juos ir duomenų bazę, kurioje pateikiamas gaminių, kuriems netaikomi ES derinamieji teisės aktai, sąrašas, taip pat galima rasti internete[10], siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams, GKC ir valstybių narių kompetentingoms institucijoms keistis informacija.

3.3. Valstybių narių pranešimai

Reglamento 6 straipsnio 2 dalyje ir 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nacionalinės valdžios institucijos privalo pranešti ekonominės veiklos vykdytojams ir Komisijai apie, atitinkamai, 2 straipsnio 1 dalyje nurodytus sprendimus[11] ir kitus sprendimus, kuriais laikinai sustabdoma gaminio prekyba. Nuo Reglamento įsigaliojimo 2009 m.

---

7 Įsipareigojimas taikyti abipusio pripažinimo principą gaminiams, kurie yra teisėtai pagaminti ir (arba) parduodami Turkijoje, grindžiamas 1995 m. gruodžio 22 d. EB ir Turkijos asociacijos tarybos sprendimo Nr. 1/95 dėl galutinio muitų sąjungos įgyvendinimo etapo (OL L 35, 1996 2 13) 5–7 straipsniais, kuriuose nustatyta, kad panaikinamos kiekybiniams apribojimams tarp ES ir Turkijos lygiavertį poveikį turinčios priemonės. Pagal Sprendimo Nr. 1/95 66 straipsnį 5–7 straipsniai, juos įgyvendinant ir taikant muitų sąjungos pagrindu reguliuojamiems gaminiams, aiškinami laikantis atitinkamų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų. Todėl Teisingumo Teismo praktikoje dėl klausimų, susijusių su SESV 34 ir 36 straipsniais, o ypač bylos *Cassis de Dijon* sprendimu įtvirtinti principai taikomi ES valstybėms narėms ir Turkijai.

8 Nepaisant to, Turkija neseniai ėmėsi veiksmų, kad būtų pradėta Abipusio pripažinimo nesuderintoje srityje reglamento projekto priėmimo procedūra.

9 GKC kontaktiniai duomenys buvo pirmą kartą paskelbti OL C 185, 2009 8 7, p. 6–12.

10 http://ec.europa.eu/enterprise/intsub/a12/.

11 T. y. apie tokius administracinius sprendimus, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama uždrausti pateikti tam tikrą gaminį ar tam tikros rūšies gaminius rinkai; pakeisti tam tikrą gaminį ar tam tikros rūšies gaminius arba atlikti papildomus bandymus prieš pateikiant rinkai ar išlaikant rinkoje ar pašalinti tam tikrą gaminį ar tam tikros rūšies gaminius iš rinkos.

gegužės 13 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d. Komisija gavo 1 524 pranešimus pagal 6 straipsnio 2 dalį. Pagal 7 straipsnio 2 dalį pranešimų negauta.

90 proc. gautų pranešimų minimi tauriųjų metalų dirbiniai, o likusiuose – įvairūs gaminiai: maisto produktai (arba maisto priedai / vaistai), energiniai gėrimai ir elektros įranga.

Iki šiol pranešimai gauti iš septynių valstybių narių. Tačiau 1 378 iš visų gautų pranešimų pateikė viena valstybė narė ir jie yra susiję su tauriųjų metalų dirbiniais.

Komisijos nuomone, ir kaip minima 3.4 punkte, tai rodo, kad valstybės narės nepraneša apie visus priimamus sprendimus, kuriems taikoma Reglamento 6 straipsnio 2 dalis ir 7 straipsnis.

Komisija mano, kad daug pranešimų susijusių su būtent tauriaisiais metalais gauta todėl, kad daugelyje valstybių narių veikia seniai įsteigtos nuolatinės kontrolės įstaigos (prabavimo įstaigos), kurios atlieka tauriųjų metalų gaminių prabavimą (tyrimus), žymėjimą prabos ženklu ir kontrolę.

Būtina priminti, kad Komisija anksčiau pateikė du skirtingus pasiūlymus dėl nacionalinių teisės aktų, susijusių su tauriųjų metalų dirbiniais, suderinimo. Pirmasis[12] buvo pateiktas 1975 m. ir atsiimtas 1977 m. Vėlesnis pasiūlymas[13] buvo pateiktas 1993 m. Kai kurios valstybės narės (kuriose žymėjimas prabos ženklu yra privalomas) griežtai prieštaravo šiems pasiūlymams, o 1994 m. pateikus pakeistą pasiūlymą daugelis valstybių narių jam irgi nepritarė. Metams bėgant susitarimo pasiekti nepavyko, todėl 2005 m. kovo 24 d. pasiūlymas buvo atsiimtas.

Atsižvelgiant į vėlesnius Teisingumo Teismo sprendimus šioje srityje[14], tapo aišku, kad turėtų būti leidžiama prekiauti iš vienos valstybės narės importuotais ir kitoje valstybėje narėje parduodamais tauriųjų metalų dirbiniais, teisėtai pažymėtais prabos ženklu, kurį įspauduoja valstybės narės įstaiga, galinti užtikrinti nepriklausomumą ir teikianti vartotojams atitinkamą informaciją. Patvirtinti prabos ženklai, kuriais yra pažymėti paskirties valstybėje narėje pagaminti gaminiai, neturėtų būti skiriami nuo tokių pačių prabos ženklų, kuriais yra pažymėti iš kitų valstybių narių importuoti gaminiai[15].

Todėl, nesant suderintų ES teisės aktų, laisvą tauriųjų metalų dirbinių judėjimą tarp valstybių narių galima įgyvendinti remiantis abipusio pripažinimo principu, įtvirtintu

---

12 *Proposition de directive du Conseil concernant le rapprochement des legislations des etats membres relatives aux ouvrages en metaux precieux*, COM/1975/607/*final*, 1975 12 1; paskelbtas OL C 11, 1976 1 16, p. 2–11.

13 Tarybos direktyvos dėl tauriųjų metalų dirbinių pasiūlymas, COM(93) 322 *final*, 1993 10 14, pakeistas pakeistu Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos pasiūlymu dėl tauriųjų metalų dirbinių, COM(94) 267 *final*, 1994 6 30.

14 Pagrindinės bylos: 1982 m. birželio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas baudžiamojoje byloje C-220/81 prieš Timothy Frederick Robertson ir kitus; 1994 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas baudžiamojoje byloje C-293/93 prieš Ludomira Neeltje Barbara Houtwipper, 1994 m. Rink. p. I-04249; ir 2001 m. birželio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-30/99, Komisija prieš Airiją, 2001 m. Rink. p. I-04619.

15 Dėl daugiau konkrečios informacijos šiuo klausimu žr. 4.1 punkte nurodytą rekomendacinį dokumentą „Abipusio pripažinimo reglamento taikymas brangiųjų metalų dirbiniams“.

Houtwipper bylos sprendimu[16]. Taigi Komisija šiuo metu neketina siūlyti tolesnio šios srities derinimo.

Dėl maisto produktų, maisto priedų ir vaistų, atsižvelgiant į tai, kad ši sritis yra iš dalies suderinta, nacionaliniai teisės aktai gali skirtis (pavyzdžiui, kai kurių gaminių priskyrimas vaistams ar maisto produktams įvairiose valstybėse narėse, kitų medžiagų nei vitaminai ar mineralai naudojimas maisto papildams gaminti ir pan.), o tai gali turėti įtakos laisvam tokių gaminių judėjimui. Šias sritis bus stengiamasi geriau suderinti.

3.4. Metinės valstybių narių ataskaitos

Remiantis Reglamento 12 straipsnio 1 dalimi kiekviena valstybė narė privalo kasmet pateikti Komisijai šio Reglamento taikymo ataskaitą. Ataskaitoje turėtų būti nurodoma bent jau ši informacija: pagal 6 straipsnio 1 dalį išsiųstų rašytinių pranešimų skaičius ir atitinkamų gaminių rūšis, pakankamai informacijos apie sprendimus, priimtus pagal 6 straipsnio 2 dalį, įskaitant tų sprendimų priėmimo motyvus ir atitinkamų gaminių rūšį, ir pagal 6 straipsnio 3 dalį priimtų sprendimų skaičius – galiausiai nepriimtų planuotų neigiamų sprendimų skaičius ir atitinkamų gaminių rūšis.

Valstybės narės Komisijai iki šiol pateikė tris tokias ataskaitas: pirmąją ataskaitą, kurioje aprašomas Reglamento taikymas nuo 2009 m. gegužės mėn. iki 2010 m. gegužės mėn., antrąją ataskaitą dėl 2010–2011 m. ir papildomą ataskaitą, apimančią laikotarpį iki 2011 m. gruodžio 31 d. Vėlesnes ataskaitas bus prašoma pateikti kiekvienais kalendoriniais metais.

Be nurodytos informacijos, Komisija pasiūlė taip pat pateikti:

- gaminių ir (arba) sektorių, kuriems buvo dažniausiai taikomos Reglamento nuostatos, rūšių analizę;
- informaciją apie gaminių kontaktinių centrų struktūrą ir veikimą (darbuotojai, užklausų skaičius ir pobūdis, kilusios problemos ir pan.);
- taikant Reglamentą patirtų sunkumų vertinimą ir galimų tobulinimų pasiūlymus ir
- Reglamento poveikio praktiniam abipusio pripažinimo principo įgyvendinimui vertinimą.

Iš šių ataskaitų galima daryti tokias pagrindines išvadas:

(1) valstybės narės beveik vieningai teigiamai vertina Reglamento veiksmingumą informuojant ES vidaus prekybą vykdančias įmones apie abipusio pripažinimo principą.

(2) Dauguma nacionalinių administracijų gautų sprendimų, skundų ir prašymų pateikti informacijos yra susiję su konkrečių kategorijų prekėmis: tauriųjų metalų dirbiniais,

---

16 Byla C-293/93. Žr. 14 išnašą.

maisto produktais, maisto priedais ir maisto papildais, statybos produktais, trąšomis, automobilių atsarginėmis dalimis, elektros prietaisais ir šaltinio vandeniu.

(3) Jomis patvirtinama, kad nacionalinės valdžios institucijos ne visada praneša Komisijai apie iš tiesų priimtus neigiamus sprendimus. Tokią padėtį gali lemti keletas priežasčių:

– kai kuriose decentralizuotose valstybėse narėse regioninės ar vietos įstaigos gali priimti – ir priima – neigiamus sprendimus, apie kuriuos savo ruožtu nepranešama nei centrinei valdžiai, kuri ruošia metines ataskaitas, nei Komisijai;

– atrodo, kad vis dar nevisiškai teisingai suprantama Reglamento taikymo sritis[17] bei jo sąryšis su kitais ES teisės aktais[18]; todėl atrodo, kad keletas neigiamų sprendimų, kuriuos iš tiesų priėmė kai kurios valstybės narės, nebuvo priskirti Reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nurodytiems sprendimams ir dėl to apie juos nebuvo pranešta Komisijai.

Įmonės, GKC ir nacionalinės administracijos dažnai taip pat nurodo, kad ne visada aišku, kaip ir kada faktiškai taikyti abipusį pripažinimą. Panašu, kad tinkamai išspręsti šią problemą galima toliau skleidžiant informaciją, kaip išdėstyta 4 punkte. Nepaisant to, Komisija privalo dar kartą pabrėžti tai, kas išdėstyta Reglamento 6 straipsnio 2 dalyje ir 7 straipsnio 2 dalyje – kai nacionalinės valdžios institucijos priima sprendimą pagal Abipusio pripažinimo reglamentą, jos privalo tuo pačiu metu apie tai pranešti ir Komisijai, ir ekonominės veiklos vykdytojui.

3.5. Patariamojo komiteto dėl abipusio pripažinimo posėdžiai

Trijuose iki šiol vykusiuose patariamojo komiteto, įsteigto Reglamento 13 straipsniu, posėdžiuose Komisija ir valstybių narių atstovai[19] aptarė klausimus, susijusius su šios teisinės priemonės taikymu.

Pagrindinės šių pirmųjų trijų posėdžių diskusijų temos buvo Komisijos paruošti rekomendaciniai dokumentai (žr. 4.1 punktą), GKC vaidmuo, gaminių, kuriems taikomas Reglamentas, sąrašo sudarymas, klausimai, susiję su informacijos teikimo prievole, sunkumai, su kuriais susidurta taikant Reglamentą, ir GKC ir (arba) valstybių narių kompetentingų institucijų keitimosi informacija galimybių, įsteigus Reglamento 11 straipsnyje minimą telematinį tinklą, vertinimas.

4. INFORMACIJOS SKLAIDA

Komisija parengė Reglamento taikymo tam tikruose sektoriuose rekomendacinius dokumentus ir ėmėsi kitų veiksmų, kuriais siekta patobulinti tiek abipusio pripažinimo principo, tiek Abipusio pripažinimo reglamento veikimą.

---

17 Ypač dėl išankstinio leidimo procedūrų (kurioms Reglamentas netaikomas) kai kuriose valstybėse narėse.

18 Iš esmės su Direktyva 2001/95/EB (Bendros gaminių saugos direktyva).

19 Nuo 2011 m. posėdžiuose taip pat dalyvauja ELPA atstovai.

4.1. Rekomendaciniai dokumentai

Patariamojo komiteto narių prašymu ir jų padedama Komisija parengė rekomendacinius dokumentus (kol kas jų yra devyni), kuriuose pateikiama praktinės informacijos apie Reglamento taikymą kai kuriais konkrečiais atvejais. Šiuose dokumentuose nagrinėjami šie klausimai:

- Direktyvos 98/34/EB ir Abipusio pripažinimo reglamento sąryšis;
- Abipusio pripažinimo reglamento taikymas brangiųjų metalų dirbiniams;
- Direktyvos 2001/95/EB ir Abipusio pripažinimo reglamento sąryšis;
- Abipusio pripažinimo reglamento taikymas maisto papildams;
- Abipusio pripažinimo reglamento taikymas narkotikams ir psichotropinėms medžiagoms;
- Abipusio pripažinimo reglamento taikymas išankstinio leidimo procedūroms;
- Abipusio pripažinimo reglamento taikymas ginklams ir šaunamiesiems ginklams;
- Abipusio pripažinimo reglamento taikymas trąšoms ir auginimo terpei ir
- Abipusio pripažinimo reglamento taikymas CE ženklu nepaženklintiems statybos produktams.

Šie orientaciniai, teisiškai neįpareigojantys dokumentai taip pat paskelbti Komisijos tinklalapyje, skirtame abipusiam pripažinimui[20]. Jais siekiama pateikti lengvai suprantamas rekomendacijas dėl Reglamento taikymo. Šie dokumentai bus atnaujinami, kad būtų atsižvelgta į valstybių narių, institucijų ir įmonių įgytą patirtį ir jų teikiamą informaciją.

4.2. Laisvą prekių judėjimą reglamentuojančių Sutarties nuostatų taikymo vadovas

Taikant abipusio pripažinimo principą reikia turėti pagrindinių žinių apie laisvą prekių judėjimą. Komisija paskelbė dokumentą „Laisvas prekių judėjimas. Laisvą prekių judėjimą reglamentuojančių Sutarties nuostatų taikymo vadovas“, kuriame visų pirma aprašomas abipusio pripažinimo principas ir apibendrinama aktualiausia Teisingumo Teismo praktika šiuo klausimu. Jį galima rasti Komisijos tinklalapyje, skirtame laisvam judėjimui nesuderintuose sektoriuose[21].

4.3. Konferencijos, seminarai ir apskritojo stalo diskusijos

Nuo 2009 m. Komisija organizavo arba dalyvavo dvylikoje seminarų dėl abipusio pripažinimo vidaus rinkoje ir Abipusio pripažinimo reglamento taikymo. Pagrindiniai seminarų dalyviai buvo akademinės bendruomenės ir konkrečių verslo

---

20 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/free-movement-non-harmonised-sectors/mutual-recognition/.

21 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/free-movement-non-harmonised-sectors/index_en.htm.

sektorių, kuriuose abipusis pripažinimas yra itin aktualus, atstovai. Nacionalinės administracijos buvo linkusios pritarti tam, kad tokie seminarai vyktų reguliariau.

5. REGLAMENTO LAIKYMASIS

Šiuo ataskaitiniu laikotarpiu nebūta jokių konkrečių su Abipusio pripažinimo reglamento taikymu susijusių Teisingumo Teismo sprendimų ar pažeidimo nagrinėjimo procedūrų.

Kadangi Reglamentas yra tiesiogiai taikomas Europos Sąjungos teisės aktas, jis yra nedelsiant ir tiesiogiai vykdytinas visose valstybėse narėse. Kaip nurodyta Reglamente, visuose sprendimuose, kuriems jis taikomas, turėtų būti nurodytos teisių gynimo priemonės, kuriomis ekonominės veiklos vykdytojas gali pasinaudoti norėdamas kreiptis į kompetentingą nacionalinį teismą arba tribunolą. Taigi, Komisijos nuomone, klausimus, susijusius su teisingu Reglamento taikymu konkrečiais atvejais, nekliudant jokiems galimiems Komisijos veiksmams, turėtų nagrinėti kompetentingos nacionalinės institucijos.

6. IŠVADOS

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, tam tikrus Abipusio pripažinimo reglamento aspektus reikia nuolat stebėti ir galbūt patikslinti.

Be 3.3 ir 3.4 punktuose paminėtų konkrečių prekių kategorijų, Europos Komisija siūlo, pasitelkiant patariamąjį komitetą dėl abipusio pripažinimo, atidžiai ir reguliariai stebėti šias problemas:

- sunkumus įrodant, kad gaminys yra teisėtai parduodamas kitoje valstybėje narėje;
- sunkumus nustatant, kurios teisinės nuostatos taikomos ir kurios atitinkamos nacionalinės institucijos yra atsakingos;
- skirtingus bandymų metodus, kuriais pasikliauja valstybės narės, ir galimą šių metodų suderinamumą taikant abipusį pripažinimą ir
- išankstinio leidimo procedūrų vaidmenį.

Atsižvelgdama į gautą informaciją apie Reglamento taikymą, Komisija nemano, jog šiame etape būtina teikti pasiūlymą dėl jo keitimo.

Tačiau Komisija norėtų pabrėžti savo įsipareigojimą toliau stebėti ypač svarbią abipusio pripažinimo bendrojoje rinkoje sritį: a) gerindama informavimą ir rengdama mokymus; b) naudodamasi priemonėmis, skirtomis užkirsti kelią kliūtims laisvam judėjimui ir taikiai bei veiksmingai pašalinti šioje srityje atsiradusias kliūtis ir c) prireikus naudodamasi ES teisės aktais suteiktomis galimybėmis, kad pašalintų neteisėtas kliūtis.

Šiuo atžvilgiu Komisija siūlo 2012–2017 m. toliau nagrinėti ir svarstyti išvardytų sričių klausimus patariamajame komitete, siekiant išnagrinėti, kaip veikia galiojanti abipusio pripažinimo ES teisinė sistema. Jei Abipusio pripažinimo reglamento taikymo valstybėse narėse neatitikimai įgaus didesnę praktinę reikšmę, gali prireikti Komisijos įsikišimo.

Galiausiai būtina pabrėžti, kad apskritai abipusiu pripažinimu, o visų pirma Reglamento taikymu ne visada galima rasti sprendimą laisvam prekių judėjimui bendrojoje rinkoje užtikrinti. Suderinimas tebėra viena iš veiksmingiausių priemonių tiek ekonominės veiklos vykdytojams, tiek nacionalinėms administracijoms.

Todėl remdamasi Reglamento 12 straipsnio 3 dalimi Komisija kitoje ataskaitoje apie Reglamento (EB) Nr. 764/2008 taikymą toliau stebės Reglamento taikymą ir jo poveikį bei vertins būsimų pakeitimų poreikį.

xxx

Komisija ragina Europos Parlamentą, Tarybą bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą susipažinti su šia ataskaita.